

INVITASJON TIL DEN 63. INTERNASJONALE

MILITÆRVALFART

TIL LOURDES

I FRANKRIKE

8.-18. MAI 2023

Den katolske kirke inviterer deg til å bli med på den 63. internasjonale militærvalfart til Lourdes i Syd-Frankrike.

Valfarten fra Norge ledes av norske prester fra Forsvaret eller med militær bakgrunn og gjennomføres i samarbeid med Forsvarets tros- og livssynskorps og den tyske katolske feltpresttjeneste som også finansierer store deler av deltagelsen. I denne folder vises noen bilder fra valfarten i 2010 og 2018.

HVA ER EN VALFART?

En valfart eller pilegrimsreise er en religiøs reise. Slike reiser er kjent fra mange religioner. Fra nesten hele kristendommens historie har folk dratt på pilegrimsreiser. (Selv om Luther forkastet valfarter ved reformasjonen, er de for lengst kommet tilbake som populære innslag også i Den norske kirke.)

Målet med en valfart er først og fremst å komme til et sted hvor Gud på en spesiell måte har kommet menneskene i møte. Viktige valfartsmål var derfor fra begynnelsen av Betlehem hvor Jesus ble født, og Jerusalem hvor han døde og oppstod til menneskenes frelse. Også mange andre bibelske og ikke-bibelske steder har blitt oppsøkt av pilegrimer. I Norge var Nidarosdomen i Trondheim hvor Olav den helliges legeme hvilte, gjennom hele middelalderen det store valfartsmål. Steder hvor Jomfru Maria har vist seg, har blitt viktige pilegrimsmål.

Motivene for å dra på valfart har variert: Bot, håp om helbredelse fra sykdom, ønske om å komme nærmere Gud. (I dag vil mange også legge vekt på selve reisen, gjerne til fots, gjennom vakkert landskap og på primitiv og romantisk måte. Dette kan være verdifullt nok, men har fra gammelt av ikke vært viktig. Folk brukte tilgjengelige transportmidler.) Valfart har alltid hatt en viktig sosial karakter og vært fellesskapsbyggende.

HVORFOR TIL LOURDES?

Hendelser i Lourdes vinteren og våren 1858 gjorde stedet til et av verdens viktigste valfartsmål. Over en grotte som var brukt som søppelplass, viste en vakker dame seg for den fjorten år gamle ulærde sykelige fattigjente Bernadette Soubirous. Det skjedde en rekke ganger fra 11. februar til 16. juli. Først var bare et par andre venninner til stede, men etter hvert ble tilskuer-

tallet stort. Ingen andre enn Bernadette så damen. Likevel var det ingen grunn til å betvile at hun så damen. Damen talte til Bernadette og gav etter hvert også til kjenne hvem hun var. Det var Jomfru Maria, hun som hadde født Jesus om lag 1860 år tidligere og som kalles Guds Mor og den uplettede Jomfru. Etter anvisning fra Jomfru Maria begynte Bernadette å grave inne i grotten, og det sprang frem en kilde som fremdeles avgir mye vann, og noen viste seg å bli helbredet av vannet. Slik har det siden fortsatt. Jomfru Maria bad også om et kapell og om prosesjoner. Kirken var først veldig skeptisk til alt dette, men måtte bøye seg for realitetene og folks begeistring.

Siden har pilegrimer i store mengder fortsatt å komme til Lourdes, og i dag drar ca. 6.000.000 pilegrimer dit hvert år. Mange syke ber om helbred, og gudstjenester og prosesjoner er det mengder av.

I slutten av Annen Verdenskrig (1944) dro en del franske soldater til Lourdes for å be om fred. Etter krigen kom flere til, også fra andre land. Fra 1958 har disse valfarter hvert år (unntatt 1968, 2020 og 2021) blitt gjennomført som «internasjonale valfarter» med deltagelse fra en hel rekke land. Deltagertallet har vært oppe i ca. 45.000. Nå deltar det ca. 10.000 soldater og andre militære i en militærvalfart. Fra Norge har det neste hele tiden vært med en større eller mindre gruppe. For en god del – også norske soldater – har reisen til Lourdes vært bestemmende for resten av deres liv.

HVOR ER LOURDES?

Lourdes ligger ved foten av Pyreneene, fjellkjeden som skiller Frankrike fra Spania. Opprinnelig var det bare en helt ubetydelig og ukjent landsby rundt en gammel viktig borg på et fjell. Blikket mot syd domineres av et stort fjellmassiv, og smale daler trenger dypt inn i Pyreneene. Lourdes ligger omtrent midt mellom Atlanterhavet og Middelhavet. Ofte regner det der, så noe naturlig feriemål er Lourdes neppe. (Men under militærvalfartene de siste år har det vært påfallende mye godt og varmt sommervær.) Uten hendelsene i 1858 ville nok Lourdes forblitt ganske ukjent. Nå er Lourdes en av Frankrikes mest besøkte byer. Likevel er byen fremdeles relativt liten, men med enorm overnattingskapasitet.

REISE OG OPPHOLD

Militærvalfarten til Lourdes foregår hovedsakelig med tysk militærtog, og for nordmennenes vedkommende strekker togturen seg fra Hamburg gjennom Tyskland (noen ganger også gjennom Belgia eller Sveits) og Frankrike, frem til Lourdes. Den tar et godt døgn hver vei.

Setene blir om natten gjort om til køyer og tyske/franske feltrasjoner deles ut. Det er mye sosial aktivitet på toget.

Reisen mellom Norge (Oslo) og Tyskland (Kiel) skjer med ferje (og eventuelt delvis med buss) der deltagerne spiser godt og sover i lugarer. På vei til og fra Lourdes er det også et visst program i Tyskland og overnatting. I Lourdes bor deltagerne i en stor teltleir (militær camp).

HVA SKJER UNDER EN MILITÆRVALFART?

Uniform bæres under hele valfarten. Det holdes selvfølgelig en rekke gudstjenester og andre religiøse seremonier. Dette skaper et spesielt internasjonalt soldatfellesskap. Noen er kjempestore med mange tusen deltagere, andre består kun av den norske gruppe. Språk og nasjonalitet varierer fra arrangement til arrangement, mange er på engelsk. Selv om det er nyttig å kunne fremmede språk, er det ikke noe krav for å delta. Dertil er det en del andre arrangementer, også av mer eller mindre militær art. En utflukt (med kabelbane) opp i fjellet gjennomføres vanligvis.

Det er god anledning til å snakke med hverandre og med de medreisende prester om religiøse eller ikke-religiøse spørsmål. Men det mest spesielle er kanskje kontaktene med mange andre soldater fra forskjellige land.

Det kameratskap som slik bygges på togturen og i Lourdes, er for de fleste enestående. Derfor er det også mye fritid. Samtidig vektlegges at den norske gruppen skal representere Norge på en verdig måte og med stolthet. De fleste programposter i det norske opplegg er obligatorisk. Selv om programmet i utgangspunktet er katolsk, har det som regel også vært med en norsk luthersk feltprest som har holdt en luthersk nattverdsgudstjeneste i Lourdes. Også de katolske gudstjenester blir forsøkt gjennomført så økumenisk og fellesskapsdannende som mulig.

HVEM KAN HA INTERESSE AV Å DELTA?

Erfaringen de siste år er at 15-30 soldater fra Norge har deltatt i en militærvalfart, og omtrent alle har hatt stor glede av det. Bakgrunnen har vært veldig sammensatt. Katolikker som er vokst opp med å høre om Lourdes, har selvfølgelig spesiell interesse av å bli med. Men i praksis er de fleste fra Norge lutheranere (medlemmer av Den norske kirke). I tillegg har andre konfesjoner og livssyn nesten alltid vært representert (pinsevenner, frikirkefolk, mormonere, muslimer, humanetikere mv.).

Mange deltagere er aktivt troende og har selvfølgelig glede av å være sammen med mange andre soldater som deler troen. Men noen deltagere er som regel nokså passive kirkemedlemmer og andre avviser personlig den kristne tro, men har hatt glede av å observere og oppleve det kulturelle og internasjonale ved en militærvalfart.

For mange betyr det en god del dersom flere kjente fra samme tropp reiser sammen. For andre betyr det ikke noe. Det er ikke noe krav om at man skal stå inne for kristen eller katolsk tro for å delta, og ingen tvinges eller presses til å gjøre noe de ikke står inne for. Man behøver heller ikke tro på eller forstå hendelsene fra 1858. Men det er viktig at alle deltagere er innforstått med at de er med på en valfart og at de må oppføre seg ordentlig og følge programmet.

På tilbakereisen blir årets valfart evaluert, og evalueringene har til nå hovedsakelig vært svært positive. Den største utfordring er faktisk å få spredt informasjon om valfarten.

HVEM KAN DELTA?

Invitasjonen går til militært personell (førstegangstjenestegjørende, samt offiserer, befal, grenaderer, konstabler og lærlinger samt HV-personell) altså til folk i uniform. Militærvalfarten er ikke et militært arrangement, men et kirkelig arrangement for militært personell. Derfor trenger tjenestegjørende permisjon fra Forsvaret for å delta. I *permisjonsdirektivet*, vedlegg F, pkt. 1.3.1, heter det:

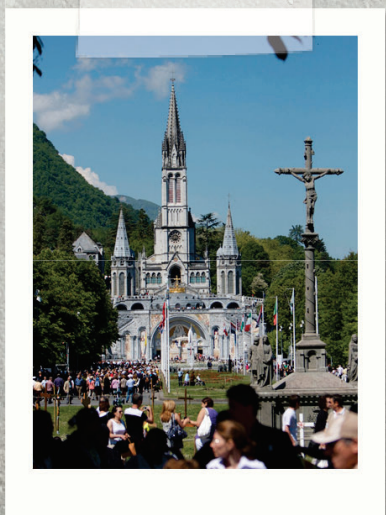
Den katolske kirke arrangerer årlig en internasjonal militærvalfart til Lourdes i Frankrike. Valfarten har en sentral plass i katolsk kristen praksis, men også andre kirkesamfunn deltar. Norsk militært personell som tilhører Den katolske kirke kan gis pilegrimspermisjon i den grad tjenstlige hensyn ikke er til hinder. Også militært personell fra andre kirkesamfunn, f.eks. fra Den norske kirke bør gis anledning til å være med på valfarten til Lourdes når de selv ønsker det. Avdelingens feltprest får årlig orientering om den internasjonale militærvalfart og kan som avdelingens rådgiver i religiøse spørsmål, bistå i behandlingen av slike permisjonssøknader. Pilegrimsreise innvilges iht bestemmelsene i pkt 1.1 i dette vedlegget. Det brukes uniform under den internasjonale militærvalfart, jfr Direktivets pkt 3.15. De som innvilges permisjon, skal instrueres om korrekt bruk av uniform iht uniformsreglementet.

Forsvarsdepartementet skrev i brev til NUK 31. januar 2017:

«Forsvaret har lagt til rette for å gi permisjon til denne aktiviteten for inntil 30 personer i 10 dager.»

Permisjonsdirektivet gir spesielle føringer for å gi katolikker permisjon. I praksis gir man også permisjon mye videre for deltagelse. Men man må være forberedt på å ta en del fra de vanlige permisjonsdager til valfarten. Noen avdelinger har valgt å beordre eget personell til deltagelse, noe som jo i teorien endrer statusen noe.

I praksis ligger det et tak på detagertallet på ca. 30. Det henger dels sammen med hvor mange plasser tyskerne (som betaler) stiller til disposisjon for nordmennene, dels med hvor stor gruppe det er hensiktsmessig å håndtere. Skulle det blir konkurranse om plassene, har katolikker fortrinnsrett. Deretter er først og fremst påmeldingstidspunktet bestemmende for hvem som får bli med. Gjennomføringen er avhengig av en viss oppslutning, også av økonomiske grunner.

HVORDAN BLIR MAN MED?

Den som ønsker å bli med til Lourdes, bør snarest snakke med troppssjef (tilsv.). Det er lite lurt å dukke opp med en overraskende permisjonssøknad rett før avreise. Det kan også være lurt å snakke med en av de ansvarlige katolske prester, med feltpresten, med presteassistent eller aller helst med noen som tidligere har deltatt.

Det kan være nyttig å sette seg inn i bakgrunnen for valfarten, ut over denne folder. Det finnes et litt større hefte på norsk om selve militærvalfarten.

I tillegg anbefales to bøker:

Franz Werfel: Sangen om Bernadette, Aschehoug 1987 (historisk roman);

Kjell Arild Pollestad: Bernadette – Piken som så Jomfru Maria, J.W. Cappelens Forlag AS 2005 (historisk dokumentasjon).

Man må også legge seg opp penger til å betale egenandelen. Dertil sendes påmelding fortst mulig. Deltageravgift betales når regning kommer. Nærmere orientering vil også komme etter hvert. Deltagerne må selv ordne og bekoste reise til/fra Oslo. Eventuell reisestøtte fra velferden el.l. må en selv søke om. Gjennomføringen av valfarten er avhengig av tilstrekkelig antall påmeldte.

PRAKTISK INFORMASJON OG PÅMELDING

Avreise: fra Oslo mandag 8. mai 2023. **Retur:** til Oslo torsdag 18. mai.

Påmeldingsfrist: 10. mars 2023 via nuk.no

Pris førstegangstjenestegjørende (norsk + tysk egenandel): kr 5 000,-

For andre (norsk + tysk egenandel): kr 5 500,-

NUK-medlemmer får kr 1 000 i deltagerstøtte. Medlemskap har årspris kr 50 og er åpent for alle. Innmelding kan skje samtidig med påmelding.

Påmeldingen inneholder disse opplysninger:

- Etternavn • Fornavn • Fødselsnummer • Grad • Militær enhet
- Tlf • Postadresse • Epost-adresse • Kjønn • Tros- eller livssynssamfunn
- Nærmeste pårørende: navn, adresse, telefon • Bekreftelse på at permisjon, europeisk helsetrygdekort, reiseforsikring og pass/ID er i orden.

PRESTER MED NÆRMERE OPPLYSNINGER

Major Torbjørn Olsen, Stabekk, tlf.: 67 49 47 30 og 410 01 620

Kaptein Dominic Nguyen Van Thanh, Kristiansund, tlf.: 71 70 03 54 og 911 44 591

Kaptein Tao Quoc Bjørn Nguyen, Oslo, tlf.: 23 21 95 26, 23 21 95 29 og 951 08 097.

PÅMELDING:

nuk.no

